

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA "DA CAMERA"
DE BARCELONA

DE LA "LLIGA D'ASSOCIACIONS DE MÚSICA"

CURS DISSETÈ: 1929-30 CONCERT SEGON

ORQUESTA FILARMÓNICA
DE MADRID

Director : Mestre B. PÉREZ CASAS

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Dijous, 14 de Novembre de 1929
a les deu del vespre

EXCLUSIVAMENT PER ALS SOCIS

AVÍS

Davant del mal efecte que produeix veure sense ocupar una quantitat de seients reservats, com ocorregué en el curs passat, la Junta Directiva, acollint una suggestió de la darrera Junta General, ha acordat que aquells seients reservats que, un cop tocat el primer timbre d'avís de la segona part, no estiguin ocupats o NO TINGUIN PENYORA, seran considerats lliures i podran, per consegüent, ésser aprofitats per aquells qui els desitgin.

Els senyors posseïdors de localitats fixes es faran càrrec de que no és just que si ells no poden concórrer al concert, privin a una altra persona d'aprofitar la llur localitat.

Creu la Junta Directiva que la fórmula establerta és ben justa, i que serà acceptada per tothom.

PROGRAMA

II

OSCAR ESPLÀ Nochebuena del Diablo

(cantata escènica, inspirada en una llegenda popular infantil. — Versió de concert.)

Escena primera: Cançonetes de Nadal i aparició del Diable (*Andante misterioso. Allegro scherzando*).

Escena segona: L'Angel i els pastors. (*Andante religiós i «tempo pastorale»*). - Cançons de Rafael Alberti.

Solista: PILAR RUFÍ, sopran.

Escena tercera: El diable i la vellota. (*Temps de xotis. Scherzo*).

Escena quarta: Al portal de Bethlem (*Allegro non molto*).

III

DEBUSSY Berceuse heròica.

RAVEL La Alborada del gracioso.

Solista: F. QUINTANA, fagot

WAGNER Tristany i Isolda
(preludi i mort d'Isolda).

Piano STEINWAY
cedit per la Casa IZABAL

CONCERT TERCER

Divendres, 13 de desembre de 1929

Corcovado-Tijuca MILHAUD
Marxa de «L'amour des trois oranges». PROKOFIEFF
Pour un petit mujic. YVES NAT
Dansa russa STRAWINSKY

CONCERT QUART

Diumenge, 22 de desembre de 1929

MÚSICA CATALANA MODERNA

SESSIÓ

ROBERT GERHARD

amb la cooperació de

CONCEPCIÓ BADÍA D'AGUSTÍ, sopran

COBLA ALBERT MARTÍ

diversos solistes instrumentals i orquestra de corda.

Estrena de

Concertino (orquestra de corda)

Quintet per a instruments de vent

Cançons populars catalanes harmonitzades
i cançons originals

Sardana (per a cobla)

Sardana (per a un conjunt instrumental)

Direcció general : l'Autor

EXCLUSIVAMENT PER
ALS SOCIS

14 novembre 1929

NOCHEBUENA DEL DIABLO

OSCAR ESPLÀ

ENTRE els concerts que tenim pensat dedicar en el curs actual a la música contemporània, hi ha un Festival Oscar Esplà, l'eminent compositor alacantí, el temperament retret i modest del qual fa que la seva producció, per molts conceptes interessantíssima, no hagi assolit la divulgació que es mereix. En el Festival Oscar Esplà, amb el qual clourem el curs, hi pendrà part l'Orquestra Pau Casals i diversos solistes, i serà dirigit pel propi mestre Esplà.

Avui, com un avenç a aquell festival, ens plau fer donar a conèixer «Nochebuena del Diablo», obra estrenada recentment a Madrid, per la pròpia «Orquesta Filarmónica».

Aquesta obra pot considerar-se inclosa dintre de la primera època del compositor, encara que ja s'hi acusen les tendències progressives d'Oscar Esplà vers la novetat harmònica i la recerca de procediments, els quals, encara que no arribin a les audàcies de les composicions posteriors del mateix autor, donen a la «Nochebuena» aquest aire de modernitat característic en Oscar Esplà ja des de les seves primeres composicions, en les quals l'element folklòric apareix recreat en un concepte d'art universal. Hom assenyala especialment a «Nochebuena del Diablo» una excel·lent i sostinguda invenció melòdica, un fi humorisme i una admirable tècnica constructiva.

Està concebuda a manera de «cantata», i poden ésser representades, després de cada fragment, les escenes comentades per la música. En la versió de concert, que és la que avui ens plau donar a conèixer, queden suprimides les narracions i la part escènica, així com els cors i les cançons del diable.

L'obra està inspirada en dues cançons que l'autor sentí cantar en els pobles de la marina alacantina. L'assumpte és el següent :

Escena primera: Nit de Nadal en la pau d'una masia llevantina. Uns infants juguen amb les figuretes del pessebre, entre les quals hi ha un dimoni de massapà. Surt per tres vegades, i a la darrera, els nens canten, tot rient :

« Tres crucechitas pongo aquí
que salga el diablo detrás de mí. »

Surt el dimoni en persona, i els nens resten espaordits. Però Llucifer se'ls fa seus ensenyant-los un gran bosc de figueres infernals, amb una infinitat de visions prodigioses. A canvi d'aquestes visions, el dimoni demana que li ensenyin un pessebre, perquè no n'ha vist mai cap. Totes les ànimes en pena han fugit aquesta nit i l'han deixat sol a l'infern, i s'avorria. Per això ha aparegut als nens i vol veure un pessebre, amb les muntanyes de suro i les cases de cartró i els rius de paper de plata. Ells li prometen que n'hi ensenyaran un, i el dimoni desapareix per la xamaneia.

Escena segona: En plena nit, el dimoni sent amb terror músiques celestials i ingènues cançons de pastors. En el cel hi ha una gran estrella. Canta l'Angel, amb veu llunyana:

«¡Alheli, pastores, alheli,
que nacer dalía del alba yo le vil
¡Corred,
antes que la dalía duerma clavel!
¡Venid,
antes que llore jazmín!
¡Corred,
antes que ría mirabel!»

«¡La nieve, sí, la nieve va
cantando a sus corderos: Luz, Amor!
A Belén, que la flor
abierta ya,
quiero besar yo.

Que en Belén, sí, la, la, la, la,
sonrió.»

Que si la noche es fría
no llore, Señor José;
Virgen María,
no llore, ría.
Que le traigo yo pañales
al Rey de los rosales.
No llores, Rey, tú, tú,
Niño Dios, Niño Jesús.
No llores, no,
que te traigo pañales,
Rey chiquitito, yo, yo.

Escena tercera: Diu el refrà de la cançó levantina:

«El diable ve rostit
i de passo veu Madrid»

Quan el diable és a Madrid balla un xotis amb una vella endimoniada.

Escena quarta: Cançons i danses, rotllanes de nens davant del portal de Bethlem. Rondalles i més danses.

Escena cinquena: (Suprimida en la versió per concert). El dimoni crida amb un crit estrident les ànimes pecadores. Ja és la hora. Queda desert el pessebre dels infants. Només s'ha salvat una figureta de fang. Està amagada darrera de la cova. Els nens la recullen. Es un petit gall que, en sentir-se amparat per les mans dels infants canta un kikirikic, saludant el dia que comença.